

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 226)

15.5.2002 Tarihli ve 4756 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/643)

T.C.

Başbakanlık

9.7.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-707/3196

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 8.7.2003 tarihinde kararlaştırılan “15.5.2002 Tarihli ve 4756 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun ile Basın Kanununda ve iki vergi kanununda değişiklikler yapan 15.5.2002 tarihli ve 4756 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde, halen görevde bulunan Üst Kurul üyelerinin bu Kanuna göre seçilecek yeni Üst Kurul üyelerinin seçim sonucunun; TRT Genel Müdürünün ise yeni Üst Kurul tarafından aday gösterilenler arasından Bakanlar Kurulunca yapılacak atama sonucunun Resmî Gazetede yayımlanmasına kadar görevlerine devam etmeleri hükme bağlanmıştır.

4756 sayılı Kanunda, geçici 1 inci madde hükmüne yer verilmesiydi, 4756 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden süreçte Üst Kurulda görev yapmakta olan üyelerin 3984 sayılı Kanunun 36 ncı maddesindeki şartlar doğrultusunda yeni TRT Genel Müdür adaylarını belirlemesi gerekiyordu.

Ancak, Yasama Organınca, TRT Genel Müdür adaylarının seçiminin halen görev yapmakta olan RTÜK üyelerinin yerine yeni Üst Kurul üyelerince yapılması tercih edildiği için geçici 1 inci madde hükmü getirilmiştir.

4756 sayılı Kanunun yayımlanmasından önce TBMM tarafından kabul edilen ve sözü edilen geçici 1 inci maddeyi de kapsayan 4756 sayılı Kanun Cumhurbaşkanınca TBMM’ne tekrar görüşülme üzere geri gönderilmiş; bu arada TRT Genel Müdürünün görev süresinin sona ermesi üzerine TRT Genel Müdürlüğü için Üst Kurulca üç aday seçilip Bakanlar Kuruluna sunulmuş ve Bakanlar Kurulunca TRT Genel Müdürlüğüne yapılan atama Cumhurbaşkanınca onanmıştır. Bu durumda söz konusu geçici maddede TRT Genel Müdürü ile ilgili hükme gerek kalmamıştır.

Ancak, Anayasanın 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre, Meclise geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yapılması halinde Cumhurbaşkanı'nın değiştirilen kanunu Meclise tekrar geri gönderebileceği düşüncesiyle 21 inci Yasama Döneminde 4756 sayılı Kanunun hiçbir değişiklik yapılmaksızın kabul edilmesi tercih edilmiş ve geçici 1 inci maddedeki TRT Genel Müdürü ile ilgili bölüm metinden çıkarılmamıştır.

Daha sonra da 4756 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulması ve yeni Üst Kurul üyelerinin seçimine ilişkin maddenin yürürlüğünün durdurulması sebebi ile, yeni Üst Kurul üyeleri de atanamamaktadır.

Üst Kurul üyelerinin atanmasına ilişkin madde ile ilgili yeni düzenlemenin tamamlanmasının 3984 sayılı Kanunda yapılacak diğer değişikliklerle birlikte zaman alacağı; bu süre içinde geçici 1 inci madde hükmü nedeniyle Üst Kurulca TRT Genel Müdür adayları belirlenememesinin ve aylardır vekaletle yürütülen TRT Genel Müdürlüğüne atama yapılamamasının anılan Kurumun hizmetlerinin gereği gibi yerine getirmesini engelleyeceği dikkate alınarak ve 4756 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesindeki TRT Genel Müdürü ile ilgili hükmün getiriliş gerekçesinin de ortadan kalkması sebebiyle bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Genel gerekçede belirtilen sebeplerle geçici 1 inci maddedeki TRT Genel Müdürü ile ilgili hüküm metinden çıkarılmış ve buna ilâveten mevcut üyelerin 3984 sayılı Kanunda belirtilmiş olan görevlerini yerine getirmelerinde tereddüt hâsıl olmayacak şekilde madde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 2. - Yürürlük maddesidir.

Madde 3. - Yürütme maddesidir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

Esas No. : 1/643

Karar No. : 14

16.7.2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca, 15.7.2003 tarihinde esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna gönderilen “15.5.2002 Tarihli ve 4756 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/643)”, Komisyonumuzun 16 Temmuz 2003 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Toplantıya Devlet Bakanı Sayın Beşir Atalay, RTÜK Başkanı Sayın Fatih Karaca ve diğer yetkililer katılmışlardır.

Tasarıyla; 4756 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesindeki TRT Genel Müdürü ile ilgili hüküm metinden çıkarılmakta; mevcut üyelerin 3984 sayılı Kanunda belirtilmiş olan görevleri, tereddüde yer vermeyecek şekilde yerine getirmeleri amacıyla, madde yeniden düzenlenmektedir. Mevcut düzenleme nedeniyle Üst Kurulca TRT Genel Müdür adaylarının belirlenemediği ve aylardır vekâletle yürütülen TRT Genel Müdürlüğüne atama yapılamamasının bu Kurumun hizmetlerini gereği gibi yerine getirmesini engelleyeceği dikkate alınarak ve 4756 Sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesindeki TRT Genel Müdürü ile ilgili hükmün getiriliş gerekçesinin ortadan kalkması, sebebiyle bu Tasarının hazırlandığı gerekçesinde ifade edilmektedir.

Komisyon Başkanı sunuşunda, yasanın getiriliş gerekçesinin doğru olduğunu, RTÜK Yasasında yapılacak geniş çapta değişikliğin ancak Anayasa değişikliği ile birlikte olacağını, bunun ise zaman alacağını belirterek TRT Genel Müdürünün atanmasının acil bir durum arz ettiğini böyle önemli bir kurumun başında vekâletle iş yürütmenin sorumluluk açısından doğru olmayacağını ifade etmiştir.

Sayın Atalay sunuş konuşmasında, iletişim alanındaki bütün yasaların birlikte ele alındığını ve ilgili düzenleme çalışmalarının devam ettiğini; RTÜK Yasasının da bu çerçevede değerlendirildiğini ifade etmiştir. RTÜK Yasasında Anayasa Mahkemesince yürürlüğü durdurulan önemli maddeler nedeniyle, boşluk olduğunu ve en kısa sürede bu boşluğun doldurulacağını; geçici 1 inci Madde ile ilgili ise zaruret olduğunu belirtmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde aleyhte olarak;

- TRT Genel Müdürünün seçimi kadar RTÜK üyelerinin seçiminin de önemli olduğu, bu konunun da kalıcı esaslara bağlanmasının ihtiyaç olduğu, konunun bütünlük içinde ele alınması gerektiği,

- RTÜK’le ilgili etraflı düzenleme içinde bu konunun değerlendirilmesinin daha sağlıklı olacağı,

- Bu düzenlemenin Anayasa Mahkemesinde görülmekte olan davaya müdahale olarak algılanabileceği,

Belirtilmiştir.

Lehte olarak üyelerimiz, bu düzenlemenin zorunluluktan kaynaklandığını, yargıya müdahale edilmesinin söz konusu olamayacağını, bu düzenleme ile bir çözümsüzlüğün önünün açıldığını, TRT Kurumunun görevini gereği gibi yerine getirmesinin amaçlandığını ifade etmişlerdir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 2 ve 3 üncü maddeleri oya sunulmuş ve Komisyonumuzca oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Tasarının tümü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda öncelikle görüşülmesinin önerilmesi oya sunulmuş ve Komisyonumuzca oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Burhan Kuzu</i> İstanbul Kâtip <i>Ayhan Sefer Üstün</i> Sakarya	Başkanvekili <i>Atilla Koç</i> Aydın Üye <i>Uğur Aksöz</i> Adana (Muhalefet şerhim ektedir)	Sözcü <i>Mehmet Ali Bulut</i> Kahramanmaraş Üye <i>Abdullah Torun</i> Adana
Üye <i>Hüsrev Kutlu</i> Adıyaman	Üye <i>İbrahim Hakkı Aşkar</i> Afyon	Üye <i>Halil Ünlütepe</i> Afyon (Muhalefet şerhi eklidir)
Üye <i>Oya Araslı</i> Ankara (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Haluk İpek</i> Ankara	Üye <i>Atilla Emek</i> Antalya (Muhalefet şerhi eklidir)
Üye <i>Tuncay Ercenk</i> Antalya (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Mehmet Salih Erdoğan</i> Denizli	Üye <i>Metin Kaşıkoğlu</i> Düzce
Üye <i>Mustafa Nuri Akbulut</i> Erzurum	Üye <i>Musa Sivacıoğlu</i> Kastamonu	Üye <i>Atilla Kart</i> Konya (Muhalefet şerhim eklidir)
Üye <i>Mehmet Kurt</i> Samsun	Üye <i>İlyas Sezai Önder</i> Samsun (Muhalefet şerhimiz eklidir)	Üye <i>Ahmet Çağlayan</i> Uşak

MUHALEFET ŞERHİ

“15.5.2002 tarih ve 4756 sayılı Kanununun Geçici 1 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı”na aşağıdaki nedenlerle muhalifiz.

1. Geçici Madde ile ilgili münferit bir düzenleme yapmak yerine konu ile ilgili hukuka aykırılıkların tamamını giderecek veya en azından Üst Kurul yapısını daha sağlıklı ve objektif esaslara bağlayacak bir düzenlemenin bir bütünlük içerisinde ele alınması daha gerçekçi ve hukuka uygun bir yaklaşım olacaktır. Nitekim Sayın Bakan da bu hususları dile getirerek, konu ile ilgili tüm hususları içerecek böyle bir çalışmanın gerekliliğini ifade etmiş ve Ağustos ayında bu hazırlığın tamamlanacağını ve yeni yasama yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşınacağını bildirmiştir.

Böyle bir hazırlığın mevcut olmasına rağmen, söz konusu düzenlemenin getirilmesi, tutarlı görünmemektedir.

2. Üst Kurul mevcut yapısına ilişkin düzenleme tartışmalıdır. 4756 sayılı Kanunla bu yapıyı değiştirmek üzere getirilmiş bulunan düzenlemenin yürürlüğü, Anayasa Mahkemesince durdurulmuştur.

Bu durumda üst kurulun oluşumuna ilişkin esaslarla ilgili tartışma, bu kurulun seçeceği TRT Genel Müdürüne de yansıtacak; getirilen çözüm gerçek bir çözüm olmak niteliğini kazanamayacaktır.

3. Anayasa Mahkemesinin oluşumu ile ilgili düzenlemenin yürürlüğünü durdurduğu bir kurulun, TRT Genel Müdürünün seçimi konusunda bu şekilde bir Kanun değişikliği ile yetkilendirilmesi, hukuk devleti anlayışı ile de bağdaşacak bir durum değildir.

Atilla Kart

Konya

Atilla Emek

Antalya

Uğur Aksöz

Adana

İlyas Sezai Önder

Samsun

Oya Araslı

Ankara

Tuncay Ercenk

Antalya

Halil Ünlütepe

Afyon

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**15.5.2002 TARİHLİ VE 4756 SAYILI
KANUNUN GEÇİCİ 1 İNCİ MADDESİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN**

TASARISI

MADDE 1. - 15.5.2002 tarihli ve 4756 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Geçici Madde 1. - Halen görevde bulunan Üst Kurul üyeleri, bu Kanuna göre seçilecek yeni Üst Kurul üyelerinin seçim sonucunun, Resmî Gazetede yayımlanması tarihine kadar 3984 sayılı Kanunda belirlenen yetki, görev ve işlemleri yerine getirmek üzere görevlerine devam ederler.”

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı V.

B. Atalay

Devlet Bakanı V.

M. Aydın

İçişleri Bakanı V.

M. V. Gönül

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

ANAYASA KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

**15.5.2002 TARİHLİ VE 4756 SAYILI
KANUNUN GEÇİCİ 1 İNCİ MADDESİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN**

TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

